

Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman toteutusta ja seuranta edistävä työryhmä 2006–2016
(YM016:00/2007)

KOKOUSPÖYTÄKIRJA
28.10.2016

TYÖRYHMÄN KOKOUS 6/2016 (kokous 87)

Aika: Tiistai 23.8.2016, klo 9.00–11.00
Paikka: Ympäristöministeriö, kokoushuone Pankkisali
Läsnä: Timo Tanninen, ympäristöministeriö (PJ)
 Mikko Kuusinen, ympäristöministeriö (VPJ)
 Ilkka Heikkinen, ympäristöministeriö
 Marjaana Kokkonen, ulkoasiainministeriö
 Armi Liinamaa, valtiovarainministeriö
 Johanna Niemivuo-Lahti, maa- ja metsätalousministeriö
 Katja Matveinen, maa- ja metsätalousministeriö
 Tuula Säämänen, Liikennevirasto
 Riikka Aaltonen, työ- ja elinkeinoministeriö
 Mervi Heinonen, Metsähallitus, Luontopalvelut
 Inka Musta, Metsäteollisuus ry.
 Tommi Siivonen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.
 Markus Nissinen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.
 Jaana Lehtimäki, Suomen Akatemia
 Päivi Lundvall, Suomen luonnonsuojeluliitto
 Lotta Ruokanen, Allianssi ry.
 Marko Svensberg, Suomen riistakeskus
 Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö (siht.)
 Ari-Pekka Auvinen, SYKE (siht.)
 Marja Pylvänäinen, SYKE (siht.)

1. Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja Timo Tanninen (YM) avasi kokouksen kello 9.00.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirjaan (kokous 86, 16.6.2016) hyväksyttiin päättymiskellonajan lisäyksen jälkeen.

3. Asialista

Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi, sillä muutoksella, että Ilmosen osuus jää pois.

4. Ajankohtaiset asiat

- Osana Luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön strategiaa sekä toimintaohjelmaa laadittu Ramsar-kosteikkotoimintaohjelma on julkaistu.

Tiedote: <http://www.ym.fi/fi->

[FI/Ajankohtaista/Uutiset/Uusi Ramsar kosteikkotoimintaohjelma kor\(40071\)](http://www.ym.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Uutiset/Uusi_Ramsar_kosteikkotoimintaohjelma_kor(40071))

Suomen Ramsar -kosteikkotoimintaohjelma 2016–2020: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4617-6>

Finland's Ramsar Wetlands Action Plan 2016–2020: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4623-7>

- Suomen luonnon päivää vietetään neljättä kertaa lauantaina 27.8.2016. Tapahtumia voi hakea

verkosta tai viettää päivää haluamallaan tavalla <https://www.luonnonpaivat.fi/>

<https://www.facebook.com/luonnonpaivat/> <https://twitter.com/Luonnonpaiva>

- Puunhalausviikko on meneillään. Puunhalausviikko on osa YM:n ja MMM:n yhdessä järjestöjen kanssa organisoimaa Vihervuotta. Vihervuoden ja puunhalausviikon takana on Viherympäristöliiton lisäksi Luonnonvarakeskus Luke, Suomen 4H-liitto ja Maa- ja kotitalousnaiset.

<http://www.vihervuosi.fi/content/fi/1/22739/Halaa%20puuta%20%2D%20arvosta%20%E4hiymp%E4rist%F6%E4si.html>

- Biodiversa 2016:ssa jaettiin BD-tutkimushankkeisiin 34 milj. €.
- Timo Tanninen siirtyy 1.9. alkaen Metsähallituksen Luontopalvelujohtajaksi. Varapuheenjohtaja Mikko Kuusinen toimii puheenjohtajana kunnes Timon seuraaja astuu 1.11. virkaan.
- Päivi Lundvall Suomen luonnonsuojeluliiton uusi toiminnanjohtajana toivotettiin tervetulleeksi työryhmään.

5. Luonnontila.fi-portaalin toimintaohjelmaosion esittely (tutkija Ari-Pekka Auvinen, SYKE)

Ari-Pekka Auvinen esitteli luonnontila.fi-portaalia ja sen kieliversioita www.luonnontila.fi ja www.biodiversity.fi. Samalla todettiin sen Toimintaohjelmaosio avatuksi. Luonnontila.fi on Suomen biologisen monimuotoisuuden tiedonvälitysjärjestelmä, jota biodiversiteettisopimus edellyttää jäsenmailta (Clearing-House Mechanism CHM). Se tullaan integroimaan CBD-sihteeristön CHM-sivustoihin.

Luonnontila.fi koostuu seuraavista osiosta:

- 1) Biodiversiteetti-indikaattorit-osio suomeksi ja englanniksi
- 2) Ekosysteempipalveluindikaattorit-osio englanniksi, käännetään suomeksi
- 3) Toimenpideoosio suomeksi ja englanniksi (ei yhtä täydellinen kuin suomenkielinen, mm. toimenpiteiden toteutustilanne puuttuu englanniksi).
- 4) Geenivarat & lainsäädäntö eli Nagoyan eli ABS-pöytäkirjan asioista on olemassa sivuluonnos, se valmistuu ensi viikoksi, kun ABS-pöytäkirjaan liittyvä lainsäädäntö astuu voimaan Suomessa. Sopimus edellyttää tiedonvälitysjärjestelmää, kuten biodiversiteettisopimuskin.
- 5) Bioturvapöytäkirjan eli Cartagena-protokollan osio mahdollisesti tehdään
- 6) Alkuperäiskansoja koskevien biodiversiteettiasioiden eli 8(j)-osio tehdään mahdollisesti myös. MMM-hankkeessa on tekeillä kaksi mittaria, joilla alkuperäiskansojen ammatteja ja perinteistä tietoa voitaisiin mitata.

Keskustelu

Keskusteltiin portaalin tietojen päivityksestä. Todettiin, että kukin taho käy läpi erityisesti toimenpideoosion ja kertoo päivitettävät kohdat Ari-Pekalle sekä antaa vinkkejä mm. portaaliin vietävistä linkeistä. Tavoite on saada portaalin suomen- ja englanninkieliset versiot ajantasaiseksi tänä syksynä, ennen joulukuussa alkavaa osapuolikokousta. Päätettiin, että tämä työryhmä voi muuttaa toimenpiteiden 'liikennevalon' värin sitä mukaa kun kyseisen toimenpiteen toteutus etenee. Todettiin, että toimenpiteen 96 liikennevalo voidaan vaihtaa nyt vihreäksi, koska pöytäkirja tulee voimaan ensi viikolla. Käytännössä luonnontilan päivitys on helppoa. Sen sisällönhallintaohjelma on yksikertainen ja siihen voi Ari-Pekka tehdä käyttäjätunnukset ja antaa käyttöoikeudet kenelle sovitaan.

Kehittämisehdotuksina toivottiin uutissivua tai sivua, johon asiaan kuuluvat tiedotteet saataisiin kootusti. Toivottiin myös, että portaalissa olevaa 'keskustelupalstaa' käytettäisiin aktiivisesti. Keskusteltiin myös siitä mihin suojelualueyöohjelma voitaisiin sijoittaa. Todettiin, että portaalin mainostaminen ja siitä viestintä kuuluu seurantaryhmän BD-viestintä -alatyöryhmälle.

Biotalouden ja puhtaiden ratkaisujen ministerityöryhmä linjasi, että pitää aloittaa ja jatkaa keskeneräisiä toimenpiteitä. Todettiin, että työtä pitää tehdä, jotta saadaan nämä toimenpiteet toteutettua eli punaiset liikennevalot keltaisiksi ja edelleen vihreiksi.

Lisäksi toivottiin, että tutkimushankkeet saataisiin portaalissa näkyviin. Kehittämistä jatketaan.

6. 'Planet at the crossroads' IUCN Maailmankongressi Havaijilla 1.–10.9.2016 (neuvotteleva virkamies Marina von Weissenberg, YM)

Marina kertoi Kansainvälisestä luonnonsuojeluliitosta IUCN:stä, sen historiasta, työstä sekä Suomen roolista. (esitys jaettu)

IUCN:n globaali-ohjelman 2017–2020 tavoitellut tulokset:

- Luonnon monimuotoisuus: Lajien ja ekosysteemien suojelun tila paranee

- Ihminen: Suojelusta on konkreettista hyötyä köyhien elinehdoille
- Luonto ja kehitys: Maailman (ilmasto-, ruokaturva- ja köyhyys-) haasteita helpotetaan luontoon pohjautuvilla ratkaisuilla

Tärkeimmät toimijat ovat 1 100 jäsenorganisaatiota, 16 000 vapaaehtoista asiantuntijaa komissioissa ja 1 000 henkilöä sihteeristössä (joista 70 % kehitysmaissa). Komissiot ovat tärkeä työväline. Suomella on IUCN:n eri asiantuntijakomissioissa jäseniä 80.

Rahoituksen tulolähde ovat jäsenmaksut ja puitesopimukset eri maiden kanssa. Suomen puitesopimus 0,7 milj. CHF, joka puolittuu ensi vuonna 0,35 milj. CHF. Koko budjetti 57 milj CHF. Suomi on mm. rahoittanut raporttia, joka julkaistaan kokouksessa Protected Planet Report, joka on yksi ”lippulaivatuotteista”.

Luontoon pohjautuvat ratkaisut (Nature-based solutions), joilla haetaan ratkaisuja erityisesti ilmastonmuutoksen, köyhyyden ja ruokaturvan haasteisiin mm. suojelemalla ja ennallistamalla ekosysteemejä sekä ihmislähtöisellä lähestymistavalla ja resurssien oikeudenmukaisella jakamisella.

Suomen luonnonsuojeluyhdistys oli IUCN:n perustajajäsen 1948. Suomi on ollut valtiojäsen vuodesta 1968 ja tehtävää hoitaa Suomessa ympäristöministeriö. Marina von Weissenberg on ollut IUCN:n hallituksen jäsen vuodesta 2009 ja yhtenä varapresidenttinä vuodesta 2013. Sääntöjen mukaan hallituksessa ei voi olla kauemmin kuin kaksi kautta. IUCN:n muut suomalaiset jäsenet ovat Suomen luonnonsuojeluliitto, WWF Suomi, Natur och miljö, Suomen riistakeskus, BirdLife Suomi ja Korkeasaari, joka tuli jäseneksi 17.8.2016.

Suomen kansallinen työryhmä perustettiin vuonna 1975, komitea vuodesta 1999. Komitea toimii mm. asiantuntijaryhmänä, valmistele lausuntoja, joita välittää IUCN:lle. Se järjestää seminaareja ja mm. Paras luontoteko -kilpailun joka toinen vuosi.

IUCN:n Maailmankongressi ”Planet at the crossroads” pidetään Honolulussa Havaijilla 1.–10.9.2016 koostuu kaikille avoimesta luonnonsuojeluforumista ja yleiskokouksesta. Suomen edustajia ovat Marina von Weissenberg YM, Kristiina Niikkonen YM, Matti Nummelin UM, Joel Erkkonen MH, Matti Tapaninen MH, Tytti Kontula SYKE ja Jan Ekeboom MH.

Keskustelu

Todettiin, CBD:n ja IUCN:n yhteistyöstä, että IUCN on itse asiassa laatinut CBD- ja CITES- ym. sopimukset. Ne ovat IUCN:n aloitteesta, kansainvälisten sääntelymekanismien puutteista ja tarpeeseen syntyneitä sopimuksia. Esim. Ramsar-sopimuksen hallinnollinen vastuu on IUCN:llä. IUCN:llä on ääni kansainvälisissä ja YK:n kokouksissa ja se pitää puheenvuoroja mm. CBD:n SBSTTA-kokouksissa.

7. FRESHABIT LIFE IP: yhteistyötä vesiperinnön säilyttämiseksi (erikoissuunnittelija Jari Ilmonen, Metsähallitus)

Sairastapauksen johdosta FRESHABIT Life-hankkeen esittely siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

8. Muut asiat

- Toivottiin, että LIFE-hankkeista tehtäisiin koonti seuraavaan kokoukseen.
- Metsän salainen elämä -kirja julkaistaan LUOMUSissa tiistaina 30.8. Kirja kertoo siitä, että vähemmän tunnetuillakin lajeilla on merkitystä <http://www.gaudeamuskirja.fi/metsansalainenelama/>
- Puheenjohtaja Timo Tanniselle toivotettiin onnea ja menestystä hänen siirtyessään 1.9. alkaen Metsähallituksen luontopalvelujohtajaksi. YM:n luontoympäristökeskuksen ylijohtajan paikka täytetään 1.11. alkaen.

9. Seuraavat kokoukset

Tiistai 20.9.2016 kello 9–11, YM kokoushuone Pankkisali
Keskiviikko 26.10.2016 kello 9–11, YM kokoushuone Pankkisali

Tiistai 22.11.2016 kello 9–11, YM kokoushuone Pankkisali

Mikäli kokousaika ei sovi, jäseniä pyydetään järjestämään varahenkilö paikalle.

10. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja Timo Tanninen päätti kokouksen kello 10.50.

Puheenjohtaja   Timo Tanninen

Sihteeri   Marja Pylvänäinen

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet, sihteerit ja pysyvät asiantuntijat.